

Sote-uudistuksen sairaalapalvelutuotannon työryhmä

Muistio 3 / 2018

Aika: 18.4.2018, klo 8.30-10.40

Paikka: Tyks T-sairaala, hallituksen kokoushuone TA6, 6. krs.

Jakelu:

(X)	Leena Setälä, pj.	sairaanhoitopiirin johtaja
(X)	Olli Oranta, siht.	asiantuntijasihteeri
(X)	Aalto Juha	terveyspalvelujohtaja
(X)	Aromaa Minna	ylilääkäri
(X)	Falenius Taru	ylilääkäri
(X)	Henricson Marcus	konsultti, saapui 8.45
(-)	Hiltunen Pirjo	johtava ylilääkäri
(-)	Koistinen Sari	johtava ylilääkäri
(X)	Koskela Kari	ylilääkäri
(-)	Kytö Ville	vs. hallintoylilääkäri
(X)	Lahtinen Pia	vastaava ylilääkäri
(X)	Lehtikunnas Tuija	sairaalaylihoitaja
(-)	Linnainmaa Pihla	palvelupäällikkö
(X)	Mattila Jussi	sote-johtaja
(X)	Nissinen-Paatsamala Kaisa	terveyspalveluiden johtaja
(X)	Pöyhönen Eeva-Sirkku	kuntayhtymän johtaja
(X)	Pöyhönen Iiro	perusturvajohtaja
(X)	Sandberg Juha	sote-johtaja
(-)	Sjöblom Seija	vanhuspalvelujohtaja
(X)	Sjölund Janne	psyk. sairaanhoitaja / henk. edustaja
(X)	Virolainen Petri	sairaalojohtaja
(-)	Yläneva Lennu	fysioterapeutti / henk. edustaja

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

Tiedottamiseen liittyen sovittiin, että kaikki julkinen sote-materiaali löytyy jatkossa Kimpassa - Allihopa -sivustoilta. Extranetin aineistot ovat työryhmien jäsenille.

3. Sairaalapalvelujen suunnittelun tämänhetkinen tilanne

a) Puheenjohtajat ovat työstäneet ensimmäisen esityksen sairaalaverkkokonaisuudesta esiteltäväksi sote-järjestämisen kokoukseen 19.4. Käsitellään esitys yhteisessä keskustelussa.

b) Raportti seutukunnallisen suunnittelun etenemisestä (puheenjohtajat)

- a. Turun sairaalapalvelut
- b. Turun ympäristön sairaalapalvelut
- c. Salon seutu
- d. Loimaan seutu
- e. Vakka-Suomen seutu

Päätösesitys: työryhmä sopii sairaalaverkkoesityksen jatkojalostamisesta.

Leena Setälä esitteli luonnoksen sairaalapalvelutyöryhmän raportiksi, jota käsitellään sote-järjestämisen kokouksessa 19.4. (Liite 1). Sairaalapalvelut Varsinais-Suomen maakunnassa – esitys sisältää kuvauksen sairaalapalvelusuunnittelun etenemisestä, sairaalapalvelutuotannon konseptimäärittelyt sekä kuvauksen seutukunnallisen palvelutuotannon nykytilanteesta ja lähitulevaisuudesta.

Keskustelussa korostui sairaalasta lähdön jälkeisin kotiin suuntautuvan kuntoutuksen tehostamisen tärkeys. Todettiin, että vaikka kotikuntoutus on periaatteessa osa kotihoidon palvelukokonaisuutta ja asiakassetelillä järjestettävää palvelua, voisi sairaalajakson jälkeinen kotiin suuntautuva työ olla alkuvaiheessa liikelaitoksen vastuulla.

Sairaalapalveluverkkoon liittyen todettiin yleisesti, että sairaansijat vähenevät ja avotoiminta lisääntyy. Sairaala-käsitteen alle eivät sijoitu enää pitkäaikaispotilaat, vaan he kuuluvat vanhustenhoidon puolelle. Perus- ja erityistasolla on jatkossa yhteiset sairaalapaikat. Sairaalapaikkojen vähenemisen edellytys on tehostetun asumispalvelun toimivuus ja riittävät sairaalahoitoa ehkäisevät tukitoimet.

Seutukunnallisesti sairaalapaikkojen tarve on kaikkialla pienempi kuin nykyinen määrä, mutta alueelliset erot toiminnan erityispiirteissä vaihtelevat. Esimerkiksi Kemiönsaari on logistisesti haastava sijainnin, pienen väestömäärän sekä lääkäri- ja fysioterapeuttiresurssin saatavuuden kannalta. Marcus Henricson kertoi Turunmaan sairaalan ympärille suunnitellusta kaksikielisestä palvelukokonaisuudesta, jossa olisi mahdollisimman vähän hajautettua toimintaa. Osaamiskeskus olisi Turussa ja turvaisi mm. satelliittiyksikön lääkäri- ja fysioterapeuttitarpeet.

Sairaansijojen määrä VSSHP:ssä lisääntyi 1.5.2017 Turun psykiatrian siirryttyä sairaanhoitopiiriin toiminnaksi. Nyt psykiatrialla on sairaansijoja noin 200. Koko psykiatrinen vuodeosasto ja erityispoliklinikkatoiminnat sijoittuvat joskus vuoden 2020 jälkeen valmistuvaksi suunniteltuun uuteen sairaalarakennukseen.

Todettiin, että esityksen paikkaluku- ja toimintakonseptimäärittelyt koskevat lähitulevaisuutta, ja että seuraavassa vaiheessa tulee seutukuntatyöryhmissä tehdä tarkemmat ja pidemmälle menevät skenaariot sairaalapalveluverkon vaihtoehtoista huomioiden nykyisten rakennusten elinkaari ja tarkoituksenmukaisuus, väestön ikärakenne ja palvelutarpeet sekä muut pitkäaikaissuunnittelussa huomioitavat tekijät.

Sairaalapalveluiden suunnittelu jatkuu huomioiden muut kokousaikataulut:

Sote-palvelut ja integraatio työryhmän seuraavat kokouksen ovat 7.5. ja 11.6. Järjestämisen työryhmän seuraavat kokoukset ovat 19.4., 17.5. ja 14.6.

Esitys löytyy extranetista (sekä kokouksessa käsitelty että järjestämisen työryhmässä esitetty versio). Sovittiin, että Juha Aalto tarkentaa vielä Aura-Pöytyän lukuja Koski TL:n ja Marttilan käytön osalta, ja lisää riittävien sairaalahoitoa ehkäisevien palvelujen havainnollistavan karttakuvion esitykseen ennen julkaisua Kimpassa – Allihopa-sivulla.

4. Erikoisairanhoidon avopalvelujen tuottaminen – mallina lastentaudit

Minna Aromaa esittelee pediatrien yhdessä laatiman mallin lasten ja nuorten avoerikoissairanhoidon tuotantomallista.

Päätösesitys: arvioidaan mallin soveltamista aikuisten erikoissairaanhoidon.

--

Minna Aromaa piti esityksen lasten ja nuorten hoidosta ja avoerikoissairaanhoidon järjestämisestä tulevassa sotessa (Liite 2). Suunnittelemassa on ollut useita toimijoita, ja kokonaisuus muodostuu yhteistoimintamallista, jossa eri toimijat sijoittuvat samoihin tiloihin jatkossa. Suunnittelu nivoutuu useisiin muihin suunnitteluprojekteihin, kuten LAPE –hankkeeseen. Suunnitelluissa perhekeskuksissa ovat ydintoiminnoissa mukana jatkumona esimerkiksi kasvatus- ja perheneuvola, lasten- ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyö sekä lastensuojelu. Työryhmä on kartoittanut myös henkilöstöresurssin sijoittumisen alueellisesti vaihtelevassa ja eriarvoisessa nykyrakenteessa tulevan suunnittelun pohjaksi.

Keskustelussa todettiin, että tässä vaiheessa viedään sote-järjestämisen ryhmään vain sairaalapalveluverkkoesitys. Muiden kuin lasten erikoissairaanhoidon avotoimintojen palvelukuvaus voidaan tehdä lastentautien mallin mukaisesti ja viedä yhtenä kokonaisuutena myöhemmin järjestämisen ryhmään. Esitelty taulukkomalli todettiin käyttökelpoiseksi ja palvelukuvaukset kannattaneet tehdä toimialoittain huomioiden myös Turun kaupungin erikoissairaanhoidon. Aikataulu jäi vielä avoimeksi, mutta se linkittyy touko-kesäkuun vaihteessa etenevään erikoissairaanhoidon yksikköjen tapaamiseen.

Joillakin erikoisaloilla on ollut oma-aloitteista palvelusuunnittelua, esimerkiksi suun terveydenhuollon ryhmä on suunniteltu lastentautien mallin kanssa hieman samankaltaista palvelurakennetta, jossa liikelaitoksen keskitetyn palvelun satelliitti toimisi seutukunnallisesti tarjoten konsulttiapua alueen sote-keskuksille. Pyydetään tästä myöhemmin esitys Tero Soukalta.

Liikelaitoksen suunnittelu käynnistyy maakunnassa vasta lakien hyväksymisen jälkeen.

5. Palvelukuvausten tuottaminen järjestämisen käsikirjaan

Sote-järjestämisen työryhmässä 14.3.2018 on päätetty, että sote-palvelutuotantotyöryhmien alaisissa alatyöryhmissä valmistellaan tiiviit palvelukuvaukset, huomioiden Varsinais-Suomen järjestämisen käsikirjassa esitetyt järjestämisen periaatelinjaukset. Alkuperäinen tavoite oli tuottaa kuvaukset jo 19.4. mennessä, mutta Mikko Pakarisen tuottama valmis pohja on vasta nyt saatu käyttöön (liitteenä). Uusi tavoite on kesäkuu. Tarkoituksena on ainoastaan dokumentoida yleistasolla ja tiiviisti, mitkä sairaalapalvelut kuuluvat maakunnan järjestämiin ja rahoitamiin palveluihin.

Ote järjestämisen käsikirjaluonnoksesta: *”Palveluverkon palvelut määritellään jakamalla ne lähi-, alue- ja maakuntapalveluihin. Lähipalvelut ovat kotiin tuotettavia tai kodin lähellä si-*

jaitsevia lähipalveluita. Niissä korostuu palvelujen esteettömyys ja saavutettavuus eri kulkumuodoilla: kävely, pyöräily ja palvelujen ajallinen saatavuus. Esimerkiksi äitiys- ja lastenneuvolat kuuluvat lähipalveluihin.

Alue- tai seututason palvelut suunnataan laajemmalle asiakaspohjalle ja palvelujen integraatio on keskeisessä asemassa. Nämä palvelut sijoittuvat aluekeskuksiin ja hyvien liikenneyhteyksien solmukohtiin, esimerkiksi sote-keskuksiin tai muita palveluita kokoaviin keskuksiin.

Maakunta- tai erityistason palvelut suunnataan laajalle väestöpohjalle, näitä ovat esimerkiksi sairaala-, ensihoito- ja pelastuspalvelut. Näistä palveluista osa järjestetään yhteistyöaluetasoisesti. Maakunnan vastuulla on muodostaa eritasoisista palveluista asiakkaalle toimiva palveluiden kokonaisuus, jossa yhteistyö eri toimijoiden kesken ja siirtyminen palvelusta toiseen toteutuu joustavasti palveluintegraation keinoin.”

Puheenjohtaja ehdottaa palvelukuvauksen laatimista seuraavista sairaalapalvelujen teemoista:

- Keskitetty vaativa erikoissairaanhoito (avo- ja laitoshoido)
- Lähipalveluna tai seudullisina palveluina tuotettu erikoissairaanhoito
- Perustason akuutti ja kuntouttava vuodeosastohoito
- Kotisairaalahoito
- Laboratoriopalvelut perus- ja erikoistasolla
- Kuvantamispalvelut perus- ja erikoistasolla
- muita?

Päätösesitys: sovitaan palvelukuvausten tuottamisen aikataulusta ja resursoinnista.

Maakunnan valmistelussa on jo luonnosteltu kotisairaalan, akuuttihoiton ja lääkahuollon palvelukuvauksia. Sote-järjestämisen työryhmän pyytämät palvelukuvaukset järjestämisen käsikirjaan tulee tuottaa ohjeistuksen ja mallipohjan mukaisesti viimeistään kesäkuun järjestämisen työryhmän kokoukseen.

Keski-Suomen järjestämissuunnitelma (Liite 3) on hyödynnettävissä palvelukuvausten pohjana.

Keskustelussa todettiin, että sairaalapalvelutuotannon suunnittelussa voidaan arvioida palvelujen käytön volyymeja, mutta pyydetty kustannusten tarkka arvio voi olla vaikeaa.

Sovittiin, että Petri Virolainen kutsuu koolle työryhmän, joka laatii keskitetyn vaativan erikoissairaanhoidon (avo- ja laitoshoidon) sekä lähipalveluna tai seudullisina palveluina tuotetun erikoissairaanhoidon palvelukuvaukset. Minna Aromaa tekee sen lasten osalta ja Petri Virolainen sekä Ville Kytö muun erikoissairaanhoidon avohoidon osalta tarkentaen samalla keskitetyn (vaativan) erikoissairaanhoidon sekä hajautetun lähipalvelun käsitteitä. Taru Falenius vastaa perustason akuutin ja kuntouttavan vuodeosastohoidon palvelukuvauksesta (luonnos Liite 4) yhdessä työryhmän kanssa, johon ehdotettiin ylilääkäri Aija Vanhasta, ylihoitaja Terhi Painilaista ja osastonhoitaja Jaana Sjöroosia. Sovittiin, että esitykseen lisätään kotiin kuntoutus sairaalan jälkeen. Kotisairaalahoidon (Liite 5) osalta koolle kutsujana on Kari Koskela, muita mahdollisia palvelukuvauksen työryhmän jäseniä ovat hallinnolliset osastonhoitajat Nelli Lehtonen Minna Santikko, palvelukodin johtaja Minna Ruohonen kotisairaalan lääkäri Pasi Niemelä. Laboratorio- ja kuvantamispalveluiden palvelukuvaukset pyydetään Tyksin toimialueilta. Hanna Kivikoski ja Ville Kytö vastaavat lääkehuollon palvelukuvauksesta (Liite 6).

6. Maakunnan sote-palvelujen tukipalvelut

Maakunta voi tuottaa omassa toiminnassaan tarvitsemansa tukipalvelut itse lukuun ottamatta Maakuntien Tilakeskuksen ja Vimanan käyttövelvoitteen piiriin kuuluvia tukipalveluja. Maakunta voi myydä tukipalveluja myös maakuntakonserniin kuuluvalla tytäryhteisölle sekä sidosyksikölle tai sidosyritykselle, mutta maakuntalain 113 § mukaan hyvin suppealla palvelujen alalla: mm. siivous, arkistointi, kiinteistöhuolto ja tilojen jälleenvuokraus sekä eräät tietojärjestelmien edellyttämät tuki- ja ylläpitopalvelut

Hallintovaliokunnan lausuntoon kirjatun tukipalvelumäärittelyn mukaan maakunnan ei olisi mahdollista myydä esimerkiksi ruokahuolto- ja pesulapalveluja sekä kuvantamis- ja laboratoriapalveluita maakunnan tytäryhtiöille. Mikäli maakunnan sote-keskukset yhtiöitettäisiin, liikelaitos ei voisi tuottaa niille diagnostisia palveluita. Riippuen yhtiöittämisestä ja valinnanvapauden käytön laajuudesta, tämä merkitsisi volyyminmenetystä nykyisille Tykslabille ja V-S Kuvantamiskeskukselle. Volyymin menetyksen seurauksena voi pahimmillaan tulla tarpeeseen jäljelle jääneen toiminnan hinnankorotukset ja palveluverkon uudelleen järjestelyt, millä voi olla haitallisia seurauksia liikelaitoksen sairaalapalveluille.

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi.

kimpassa
allihopa

sote- ja
maakuntauudistus
Varsinais-Suomi

Merkittiin tiedoksi.

7. Muut asiat

--

8. Seuraava kokous

Seuraava sairaalapalvelutuotannon kokous on **14.5. klo 9-11**, paikka ilmoitetaan myöhemmin. Kesäkuun kokous on **11.6. klo 8.30-10.30** Liedossa.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.40.